

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Krudttønden

2023

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vores pædagogiske børnesyn bygger på, at vi betragter børns leg som en grundlæggende og dannende virksomhed i barnets hverdag. Derfor er vi til stadighed optaget af, at medarbejderne forholder sig understøttende til børnenes lege og på samme tid virker inspirerende og vedholdende i at forfølge de spor, børnenes aktiviteter skaber i hverdagen.

Vi har fortsat fokus på nedenstående områder:

- Børneinddragelse og medbestemmelse, hvor samspillet og opmærksomheden på børnenes intentioner inddrages i aktiviteternes planlægning og i udfoldelsen af hverdagen.
- Tilrettevisning af børnene, hvor fokus skal være på det handleansende og ikke kun på rettesættelse. Med andre ord at have fokus på hvad barnet kan gøre fremfor kun på hvad det ikke må.
- Børnenes deltagelses muligheder. Vi stræber efter læringsmiljøer, som både styrker børnenes selvværd og understøtter deres selvtillid.

Endvidere har vi en række pædagogiske diskussioner med tilhørende fælles refleksioner omkring de rammer, som stilles til rådighed for børn. Her var det afgørende, at have opmærksomhed på at børnene oplever meningsfulde rammer som passer til deres virksomhed og for kunne opleve sig som en del af fællesskabet.

Vi har arbejdet målrettet med børnenes selvværd, hvor fokus har været på at understøtte barnet i at tro på sig selv, og at det har en positiv betydning i hverdagen.

Med afsæt i dette har vi set på positionering i gruppen og i de lege som foregår, f.eks. har vi søgt at guide børnene i at kunne sige til og fra på en måde, hvor barnets selvværd er blevet respekteret og eller højnet.

Vi har haft fokus på at Krudttønden skal have læringsmiljøer, hvor børnene kan udfolde deres fantasi, og på den måde skabe positive påvirkninger af adfærden i fællesskabet. F.eks. har vi oplevet, at styrkelse af empati og omsorg har betydning for afvikling af vilde lege.

Sårbare børn bliver blandet i mindre grupper, og det har givet os gode erfaringer, når det gælder disse børns deltagelsesmuligheder.

Vi har og fortsætter arbejdet med dannelse hvor:

- Børnene udvikler en bevidsthed omkring sociale normer gennem italesættelse
- Vi tilbyder aktiviteter, som fremmer børnenes deltagelsesmuligheder overalt.
- Vi er bevidst om at tilbyde aktiviteter eller leg, som børnene selv kan overtage styringen af.
- Understøttelse børnenes rolleleg gennem f.eks. eventyrprojektet og de voksne som inspiration.
- Vi ved, at børnene spejler sig i forældrene. Derfor taler vi om familien og dens forskellige former og de forskellige roller som udspiller sig der.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi er bedre til løbende at evaluere de forskellige tiltag og den praksis vi har haft i institutionen. Men oplever, at der er stadig et stykke vej til mere optimale forhold.

Vores personalemøder er blevet mere strømlinet, og vi har sat i system at evaluere på længere temaer, som vi har kørt i huset. Det vil sige, at vi benytter samme fremgangsmåde, når vi drøfter et projekt.

På samme måde har vi arbejdet systematisk på at holde på sporet, når vi diskuterer mere overordnede emner f.eks. Krudttøndens børnesyn i praksis og de konsekvenser det skal have for vores handlinger både fælles og i individuelle situationer.

I hovedsagen foregår dog evalueringen ud over personalemøderne også i pausestuen og i den daglige dialog. Det er klart ikke tilfredsstillende.

Vi har udviklet handlingsskemaer, som skal udfyldes i fællesskab, og det er målet, at det skal understøtte en systematisk evaluering i huset.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Krudttøndens pædagogiske læreplan tog form efter flere drøftelser både fælles altså på tværs af hele institutionen og med formuleringen af særlige input fra vuggestue og børnehaven.

Arbejdet har resulteret i faglige diskussioner f.eks. vedrørende:

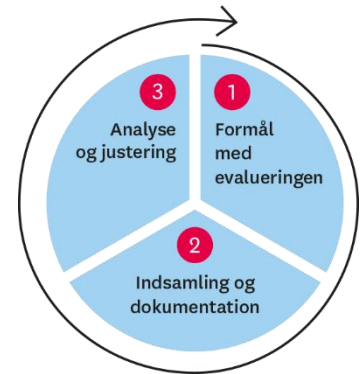
- dannelse som begreb
- inddragelse af børneperspektiv
- legen som afsæt for planlægning af relevante temaer.

Det var intentionen, at den pædagogiske læreplan skal bruges som et dynamisk værktøj, som skal være med til at kvalificere den handlingsrettede del af vores pædagogiske overvejelser. Ideen var at understøtte en evaluering som foregik ad to spor, hvor det ene er de daglige samtaler, refleksioner og sparring som foregår i medarbejdergruppen. Vi arbejder på at dokumentere dette spor på systematisk vis dels gennem logbøger og via handleplaner.

Vi er til dels lykkedes med det spor for så vidt angår både drøftelser og forberedelser til pædagogiske handlinger, men det går træg med at benytte logbøger og handleplaner.

Det andet spor er vi ikke lykkedes at komme i mål med. Det handlede om at benytte EVA's redskab til selvevaluering. Vi vil arbejde på at implementere værktøjet indenfor den næste evalueringsperiode i forbindelse med en revision af den pædagogiske læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Formålet med evaluering var at se, om vi var på vej med en rammesætning af og øgede deltagelsesmuligheder i de pædagogiske aktiviteter, som samtidig sikrede en sammenhæng på tværs i huset. Samtidig havde drøftet sproget betydning, og var derfor nysgerrig på hvilke nye erfaringer vi kunne få øje på.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi benyttede opslag og billeder, som vi uploadede på Aula, ligesom vi gennemførte opfølgende diskussioner på personalemøder.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Den sproglige udvikling og indsats har været højt prioriteret både på voksen og barn niveau. Vi inddrager børnene i selv at løse konflikter, hvor vi opfordrer og understøtter en dialog børnene i mellem, så respekt dækker hele spektret så begge parter for en god selvfølelse omkring konfliktløsningen. Vi prioriterer, at børnene bliver kompetente til at italesætte egen og andres følelser f.eks. gennem øvelse i at sætte meningsfulde ord på oplevelser. Vi arbejder med rumlighed som både handler om respekt for egne følelser og øvelse i at komme videre ud fra en ændret dagsorden. Vi har arbejdet med flere fælles temaer i hele huset. Fælles for temaet har været opmærksomhed på sproglig understøttelse er grundlæggende indlejret i både selve temaet og i de øvrige hverdagsaktiviteter.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi har til stadighed en skærpet opmærksomhed på, at gennemførelsen af systematisk evaluering er en nødvendig forudsætning for skabelsen af udviklende og betydende læringsmiljøer for børnene. Det betyder en øget bevidsthed om at anlægge en dynamisk tilgang til måde vi organiserer læringsmiljøer på, fordi børnene og gruppens behov ændret sig over tiden.

Vi er blevet bevidst om at, f.eks. situationer med mangel på medarbejder løses bedst, når der er italesat en tydelig logistik og organisering i den struktur medarbejderne handler i. Under den efterfølgende evaluering af sådanne situationer har vi erfaret vigtigheden i at have opmærksomhed på at vores sprog kan virke ekskluderende, som når vi siger stop uden at afsøge en mening eller når vi undlader at sikre gode rammer så børnene kan lege på egen hånd. Vi ser at børnene tager de voksnes fortællinger ind i deres leg. Vi er derfor blevet fokuseret på at guide børnene mod en hensigtsmæssig adfærd ved at benytte en mere handlingsanvisende praksis.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

I efteråret 2022 har vi fået en næsten ny bestyrelse med deltagere, som viser interesse og lyst til at bidrage med et forældreperspektiv på det pædagogiske arbejde i Krudttønden.

Bestyrelsen har været med til at kommentere på det gennemførte pædagogiske tilsyn. Det har resulteret i et stort ønske om arbejde med de pædagogiske principper i Krudttønden set i sammenhæng med det nationalt vedtagne pædagogisk grundlag.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Indretning af de fysiske omgivelser indendørs.

Vi skal være bedre til at skabe rum for vidensdeling på tværs af grupperne, når der f.eks. laves gode indretningsmæssige løsninger, der hensigtsmæssigt løser og understøtter pædagogiske udfordringer og udvikling. Vi skal i højere grad benytte inspiration ud af huset f.eks. besøg i andre institutioner.

Vi skal have en opmærksomhed på visuel støj og fokus på at nedtage materiale eller andet, som ikke længere er relevant.

Læringsmiljø gennem hele dagen.

Vi har haft fokus gennem det senere år på, at Krudttønden skal være bedre til at systematisere evalueringen af den daglige pædagogiske praksis og af de mange tiltag som foregår hen over dagen.

Vi har udviklet et skema, som vil understøtte en systematisk evalueringskultur i huset. Skemaet over læringsmiljøet skal udfyldes af de forskellige grupper og derefter gøres til genstand for faste pædagogiske drøftelser på personalemøder.

Vi skal være bedre til at tydeliggøre og dokumentere hverdagens forskellige overgange. Formålet er at gøre det nemmere for børnene at navigere i dagligdagen, samtidig med at tilrettelæggelsen af læringsmiljøet tager hensyn børnenes skiftende behov og virkestrang. Det er også et formål at vises gennemsigtighed for nye kollegaer og samtidig sikre en fælles forståelse og ensartethed, hvor det er relevant.

Det er afgørende at nøgleøjeblikke beskrives systematisk og udsættes for systematiske revurderinger af om arbejdsangange og organisering til stadighed er relevant.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi skal sikre systematiske drøftelser på udfordrende indretning som afspejler børnenes forskellige behov og som f.eks. modvirker at forskellige aktiviteter forstyrrer hinanden.

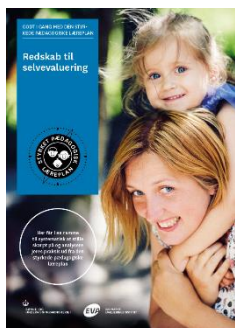
I forbindelse med en øget fokus på den fysiske indretning indendørs vil vi benytte handleskemaer, som grundlag for en hensigtsmæssig og relevant indretning.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi håber, at det bliver muligt at gennemføre en personaledag, hvor vi sammen kan gennemdrøfte læreplan og sikre, at den til stadighed er vedkommende.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC